

Повторювані помилки, що виникають на тлі неправильного сприйняття через дезорієнтацію, неминуче приводять дітей до негативних емоційних реакцій, зниження самооцінки і розчарування. У спробі вирішити цю проблему автоматично виробляється ряд механізмів подолання і компульсивна (нав'язлива) поведінка. Раз по раз діти просять батьків робити з ними домашнє завдання, пишуть ще більш незрозуміло, щоб приховати помилки, розігрують одні і ті ж сцени і вміло обманюють батьків, тільки щоб не робити уроки, пов'язані з читанням і письмом. Все це починає розвиватися у віці **шести-семи** років. У дорослих вже напрацьовується цілий репертуар поведінкових схем.

Коли ж слід почати турбуватися про вашу дитину, припускаючи у нього дисграфію? Всім зрозуміло, що першокласники, які тільки починають писати свої перші палички і гачки, роблять це з постійними помарками, незграбно утримуючи ручку. Письмо - це складний навик. Його освоєння може зайняти роки. Але якщо в якийсь момент ви почнете помічати, що ваша дитина відстає від своїх однолітків і стикається з різними труднощами при письмі, прийшов час придивитися до неї уважніше.

Якщо ви відзначаєте, що ваша дитина тривалий час намагається впоратися з письмом, і це у неї не виходить, то краще, що ви можете зробити, це зібрати список повторюваних симптомів і проблем. Це допоможе вам в разі звернення до фахівців. Проблеми можуть бути і з дрібною моторикою, і з формуванням букв, і багато інших. Обговоріть ваші припущення з вчителем, врахуйте і його спостереження за дитиною. Якщо в школі є психолог, то можна порадитися з ним. Але і самі ви можете звернутись до професіоналів, які проводять тестування, а на його основі роблять висновок.

Якщо ви отримаєте підтверджений діагноз, то у вас є кілька шляхів для вибору методу навчання вашої дитини. Існують спеціалізовані класи, і навіть цілі школи, які надають освітні програми, адаптовані під кожне з неврологічних порушень. Крім того, ви можете вибрати домашнє навчання з педагогами, що спеціалізуються на даній проблемі.

Необхідно розуміти, що дисграфія, як і інші неврологічні ускладнення в навчанні, невиліковна, тому все, що можливо зробити - це змінити свої очікування і навколишнє середовище.

Найсумніше, що брудне письмо, повне помилок, часто призводить до нарікань і звинувачень в лінивстві і недбалості. Розчарування в школі викликає у дітей занепокоєння. Відповідно самооцінка їх падає ще нижче, і вони всіма дорогами починають уникати ризиків. Постійне невідповідність таких дітей очікуванням оточуючих, змушує їх почуватися неадекватно. Їм стають недоступні гумор і жарти, вони не розуміють мовних тонкощів, а тому завжди вагаються з відповіддю оточуючим і виглядають не кращим чином. Все це впливає на їх соціалізацію.

Для того щоб *полегшити* вашій дитині завдання оволодіння письмом, існує цілий ряд інструментів. *Це і пристосування для зручного тримання ручки, і спеціалізовані зошити, розліновані особливим способом*, а також на допомогу прийде цілий ряд нових технологій, які розроблені на сьогоднішній день. Таким чином, надаючи учням інструменти для успішної навігації по шкільній системі, ви налаштуєте їх на доросле життя, в якому вони зможуть досягти успіху.

Вдома ж ви можете допомогти своїй дитині тим, що будете читати вголос книги, які недоступні йому поки через труднощі. Таким чином, ви будете піднімати її інтелектуальний рівень. Крім того, надайте їй можливість слухати аудіо книги. Озбройте дитину програмами для перевірки орфографії, призначені спеціально для людей з неврологічними порушеннями. Вивчайте з нею вірші та пісні. Займайтеся зі своєю дитиною:

- формуванням письма;
- правильним розташуванням букв;
- письмом букв одного розміру;
- письмом по прямій;
- привчайте однією рукою тримати зошит, а іншою - писати;
- пом'якшенням тиску руки на ручку при письмі;
- підтриманням правильного становища тіла під час письма.

Наявність дисграфії і подібних їй неврологічних порушень навчання не означає, що дитина дурна або лінива. Вона може здивувати вас своїми здібностями в інших областях. Але ви зі свого боку покажіть дитині, що ви завжди поруч, і завжди готові допомогти їй. Хваліть її навіть за найменші поліпшення і перемоги. Тим самим ви вселите в ній впевненість у своїх силах, підвищите самооцінку і мотивацію до роботи над навичками письма.

Лора Закон
Керівник Міжнародного центру DARON
Методист Міжнародної Асоціації Дейвіса